

**8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтерді даярлау
(6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағыты бойынша
философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған Омарова Гульнара
Жолдасовнаның «Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып
оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру»
тақырыбындағы диссертациясына**

РЕСМИ РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ПІКІРІ

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	Диссертация тақырыбының ғылымның даму бағыттарына және мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі нормативтік құжаттарға жасалған талдаулардан анық байқалады. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында бастауыш сынып оқушысының жеке қабілеті, оң талпынысы, алғырлығы, шығармашылық тұрғыдан өзін-өзі көрсетуі, мінез-құлық мәдениеті арқылы өзіндік әрекет ету білігі секілді сапалары бастауыштағы барлық пәннің білім мазмұнын қабылдауда ескерілу қажеттігін көрсетеді. Қазіргі кезде білімдік парадигмадан таным үдерісіне қатысушылардың белсенді әрекеттерін талап ететін әрекеттік парадигмаға көшу білім сапасын арттырудағы басты бағыт болып отыр. Ел Президенті Қ.К.Тоқаев мұғалімдердің Тамыз конференциясында сөйлеген сөзінде білім сапасын көтеру үшін кешенді шаралар қабылдау қажеттігіне тоқтала келіп, осы бағытта туындаған мәселелерді дер кезінде анықтап, оларды шешудің оңтайлы жолдарын ұсыну керектігін мәлімдеген болатын. Бастауыш білім берудің МЖМС-дағы күтілетін оқыту нәтижелерінде «оқушы түрлі дерек көздерінен қалай ақпарат табуды біледі» деп берілуі оқушылардың әртүрлі анықтамалық-энциклопедиялық дереккөздермен (сөздіктер, анықтамалықтар, энциклопедиялар) жұмыс істеу білігін қалыптастыруды талап етеді. Бұл айтылғандар зерттеу тақырыбының өзекті екендігін көрсетеді.

			осы мәселенің арнайы зерттелмегендігі де жұмыстың өзектілігін нақтылай түседі.
		1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі); 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) Диссертация <u>Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес</u> (бағытын көрсету)	ҚР Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының «Білім және ғылым саласындағы зерттеулер» бағытына сәйкес келеді. Диссертациялық жұмыс 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтарды даярлау (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағыты бойынша ұсынылған.
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Зерттеу жұмысы бастауыш мектеп педагогикасы мен әдістемесінің дамуына <i>елеулі үлес қосады</i>. Оның ішінде бастауыш білім беру пәндерін оқыту әдістемесінің мазмұнын толықтырады. -жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындау арқылы <i>елеулі үлесін қосады</i> және оның <i>маңыздылығы ашылған</i>; - бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделін дайындау арқылы <i>елеулі үлесін қосады</i> және <i>маңыздылығы ашылған</i>; - жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың әдістемелік жүйесін ұсыну арқылы <i>елеулі үлесін қосады</i> және оның <i>маңыздылығы ашылған</i>. - жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру әдістемесін жасау

			және оның тиімділігін тәжірибелік эксперимент жүзінде көрсету арқылы арқылы елеулі үлесін қосады және маңыздылығы ашылған.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) <u>жоғары</u> ; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	Докторант Г.Ж.Омарованың орындалған зерттеу жұмысы дербес, өзекті, толық және аяқталған диссертациялық жұмыс болып табылады. Автор диссертацияны жазу барысында ғылыми мәліметтерді тереңірек беруді көздеген. Диссертанттың зерттеу жұмысын өзі жазу деңгейі жоғары , барлық талданған ақпараттар түсінікті әрі мағыналы және құрылымды сақтай білген.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) <u>негізделген</u> ; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Проблеманың өзектілігін талдау жаңартылған білім мазмұны жағдайында белсенді әрекет етіп, өзін-өзі дамытатын тұлғаға қоғамның әлеуметтік сұранысы мен бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыратын әдістеменің жасалмауы арасында, оқушылардың тілдік құзыреттілігін дамытудағы сөздіктермен жұмыстың мүмкіндіктері мен оқушыларда сөздіктерді пайдалану білігінің болмауы арасында қарама-қайшылықтарды жою диссертацияның ғылыми және қолданбалы аспектілердегі өзектілігіне негізделген .
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды 1) <u>айқындайды</u> ; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды	Диссертацияның мазмұны диссертация тақырыбын толық көлемде айқындайды . Зерттеу жұмысының материалдары зерттеу болжамын, жетекші идеяны көрсетеді.
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) <u>сәйкес келеді</u> ; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді	Зерттеу жұмысының мақсат пен міндеттері диссертацияның тақырыбына сәйкес келеді. Диссертацияның мақсаты жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыруды теориялық-әдіснамалық тұрғыда негіздеу және әдістемесін жасау, оның тиімділігін эксперимент арқылы дәлелдеумен сәйкес келеді . Зерттеудің міндеттері қойылған мақсатты нақтылай келе жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді

		пайдалану білігін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындаумен; бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделін дайындаумен; бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың әдістемелік жүйесін әзірлеумен; жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру әдістемесін жасау, оның тиімділігін эксперименттік тексерумен сәйкес келеді.
	4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) <u>толық байланысқан;</u> 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ	Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық толық байланысқан, ортақ біртұтастық пен баяндау логикасы бар, алынған нәтижелер автордың қорытындыларымен бірге диссертацияда қойылған мақсат пен міндеттерге сәйкес келеді. Автор ұсынатын нәтижелер ішкі бірлікпен сипатталады. Ғылыми талдауларға сәйкес теориялық-әдіснамалық тұрғыдан басшылыққа алынатын тұғырлар мен қағидалар түзіліп, нақты мәліметтер арқылы ұғымдық-категориялық аппараттың құрылуы, яғни «білік» ұғымы, құрылымы психологиялық-педагогикалық категория ретінде сипатталып және «бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру» түсінігінің мәні нақтыланып, мазмұнының анықталуы, бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыруды құрылымдық-мазмұндық модельдеу арқылы толық байланысқан, әдістемелік жүйе дайындалып, тәжірибелік-эксперименттік жұмыстардың мазмұны мен нәтижелерінің тиімділігі толық байланысқан.
	4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) <u>сыни талдау бар;</u>	Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру мәселесінің теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындауда, ұғымдық-категориялық аппаратын түзуде және оның

		2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген	құрылымдық-мазмұндық болмысын модельдеуде, әдістемелік жүйе дайындауда, тәжірибелік-эксперимент нәтижелерін сандық, сапалық өңдеуде сыни талдау бар.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Бүгінгі күнге дейін бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру мәселесі отандық ғалымдар арасында мүлдем қарастырылмаған. Диссертант зерттеу барысында теориялық және практикалық тұрғыда маңызды болып табылатын ғылыми нәтижелер алған және олар толығымен жаңа болып табылады. <i>1-нәтиже – толығымен жаңа.</i> Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздері айқындалған. Автор «білік» ұғымы мен «бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру» түсінігінің мәнін психологиялық-дидактикалық сипатта ашады және сөздіктермен жұмыс істеуге үйрету мәселесінің лингвистикалық аспектілерін лексикографиялық тұрғыда анықтап, оқу сөздіктеріне қойылатын талаптарды көрсетеді, бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың әдіснамалық негіздерін айқындауда жүйелік-мазмұндық, іс-әрекеттік, синергетикалық, кешенділік, мәндік тұғырлары басшылыққа алынған. <i>2-нәтиже – толығымен жаңа.</i> Зерттеу барысында болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің метақұзыреттілігін дамытудың компоненттері, өлшемдері мен көрсеткіштері және оның жоғары, орта, төмен деңгейлері анықталған құрылымдық-мазмұндық моделін жасаған. <i>3-нәтиже – толығымен жаңа.</i> Ғылыми еңбектерді зерделеуде категориялық түйінді сараптамалық талдаудан өткізе отырып, жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың

			әдістемелік жүйесі жасалған. <i>4-нәтиже – толығымен жаңа.</i> Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру әдістемесі жасалып, оның тиімділігі эксперименттік тексеруден өткізілген.
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Г.Ж.Омарованың диссертациялық жұмысының қорытындылары толығымен жаңа және сенімді болып табылады. Қорытындылардың сенімділік деңгейі тәжірибелік-эксперименттік жұмыстың нәтижелерімен расталады.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Автордың ұсынған жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың ғылыми-тәжірибелік негізі толығымен жаңа және негізделген болып табылады. Диссертациялық жұмыс барысындағы алынған тұжырымдар, дайындалған әдістемені ендіру актісі және тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелерімен, ғылыми жарияланымдармен негізделеді.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген</u> /негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Диссертациялық зерттеудің қорытындылары дәлелдемелерде ғылыми-тәжірибелік деңгейде негізделген және математикалық-статистикалық талдаулар арқылы нақтылығы расталған.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1 Қағидат дәлелденді ме? 1) <u>дәлелденді</u> ; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді 7.2 Тривиалды ма? 1) <u>ия</u> ; 2) <u>жоқ</u> 7.3 Жаңа ма? 1) <u>ия</u> ;	1. Бірінші қағида бойынша бастауыш мектептің 1-сыныбында алғаш рет қарастырылып отырған оқушылардың сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыруда негізгі ұғымдардың, түсініктердің мәнін психологиялық, педагогикалық, лексикографиялық тұрғыдан талдау негізінде нақтылау, оның ішкі мазмұндық құрылымын анықтау жаңартылған білім мазмұны жағдайында оқушылардың сөздікпен жұмыс істеу білігінің сапалы қалыптасуына кепіл бола алады. Қағида

		2) жоқ 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) <u>кең</u> 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) <u>ия</u>; 2) жоқ	дәлелденген, тривиалды емес, зерттеу пәні туралы жаңа білімді ұсынады, алдағы уақытта қолданылу ауқымы кең және «Бастауыш сынып оқушыларын сөздіктермен жұмыс істеуге үйрету мәселесінің лингвистикалық аспектілері» (Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №6/2 2020. -Б. 454-461); «Бастауыш сынып оқушыларының дереккөздермен жұмыс істеу білігін қалыптастыру мәселесі» («Білім және ғылымдағы инновациялар» Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция материалдары. –Алматы, 2017. 21-22 қараша. 534-537 б.) атты мақалаларында дәлелденген және көрініс тапқан. 2. Бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі мотивациялық, танымдық, операциялық компоненттеріне сай өлшемдер мен көрсеткіштер, жоғары, орта, төмен деңгейлерінің өзара байланысы негізінде құрылады. Қағида дәлелденген және негізделген, тривиалды емес, жаңа, алдағы уақытта қолданылу ауқымы кең және «Бастауыш сынып оқушыларының сөздікпен жұмыс істеу білігінің құрылымдық-мазмұндық болмысы» («Педагогика және психология» журналы, Абай атындағы ҚазҰПУ, №2, 2019. 13-21 б. Қосалқы автор: Жумабаева Ә.Е.); «Формирование у учащихся начальных классов умений пользоваться словарями» (Педагогика и психология. Научно-методический журнал. 2(43) 2020. -С.159-169. Қосалқы автор: Кенжеғалиева) мақалаларында көрініс тапқан. 3. Бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың әдістемелік жүйесі біліктің әр құрамдас бөліктерінің өзіндік даму ерекшеліктерін ескере отырып, кезең-кезеңмен жүреді. Лингвистикалық, атап айтқанда, лексикографиялық күзіреттілік пен сөйлеу күзіреттіліктерінің дамуы біртұтас үдерісте біріктіріледі. Лингвистикалық сөздіктерді жүйелі түрде қолдана отырып
--	--	--	---

		қазақ тілін оқыту сөздіктерді қолдану қажеттілігін және коммуникативтік-танымдық мәселені тез шешу білігін қалыптастыруға, өзін-өзі дамытуына мүмкіндік туғызады. Қағида дәлелденген және негізделген, тривиалды емес, бастауыш сынып оқушыларының сөздік пайдалану білігін қалыптастыруда қолданылу деңгейі кең, 3 мақалада дәлелденген: 1. Formation of school student's vocabulary skills through innovative technologies. World Journal on Educational Technology: Current Issues, 13(4), 1088–1101. Oct 31, 2021/ doi.org/10.18844/wjet.v13i4.6310 (Saduakas G.T., Zhumabayeva A. E, Akzholova A.T., Uaisova G.I.). 2. Оқылым әрекетінде сөздікпен жұмысты ұйымдастыру ерекшеліктері. (Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №2/1 2020. -Б. 183-188). 3. Тіл дамытудағы сөздік жұмысының рөлі. III. Uluslararası Abay Kunanbayoğlu Kazak tarihi, kültürü ve edebiyati kongresi. Antalya. 20-23 mart 2019.– Б. 82-92. (қосалқы автор: Садуакас Г.Т.). 4. Сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың әдістемесі: бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған: «Бастауыш сынып оқушыларының лингвистикалық сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру» атты 16 сағаттық оқу-әдістемелік семинардың бағдарламасы; 1-сыныпқа арналған «Әліппе» оқулығына қосымша «Менің алғашқы сөздігім» атты көмекші құралы; 1-сыныптың «Ана тілі» оқулығына қосымша «Ана тілінің түсіндірме сөздігі» көмекші құралы дайындалды және тәжірибелік-экспериментте сынақтан өткізіліп, ғылыми-әдістемелік ұсыныстар беріледі. Қағида дәлелденген және негізделген, тривиалды емес, жаңа, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін даярлауда қолданылу аясы кең, «Менің алғашқы сөздігім». Жалпы білім беретін мектептің 1-сыныбына арналған көмекші құралы (Алматы: Атамұра, 2021. – 71 бет. Қосалқы автор: Жұмабаева Ә.Е.) мен «Сөздіктерді пайдалануда бастауыш
--	--	---

			сынып оқушыларының сөйлеу әрекетін дамыту мүмкіндіктері» («Молодой ученый» Международный научный журнал. г. Казань, № 18 (256.1) – май 2019. С. 12-13.); «Бастауыш сыныпта «Менің алғашқы сөздігім» көмекші құралын пайдаланудың маңызы» («Молодой ученый» Международный научный журнал. г. Казань, № 14 (409) – апрель 2022. С. 349-350.) мақалаларында дәлелденген.
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) ия; 2) жоқ	Ия, зерттеу мәселесінің теориялық-әдіснамалық негіздері әдіснамалық тұғырлар мен ұстанымдардың (тұғырлар: жүйелік-мазмұндық, іс-әрекеттік, синергетикалық, кешенділік, мәндік; ұстанымдар: теория мен практиканың бірлігі ұстанымы, градуалдылық ұстанымы, вариативтілік ұстанымы, герменевтикалық) жиынтығы ретінде нақты жазылған.
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия; 2) жоқ	Зерттеудің мақсатын, болжамы мен міндеттерін шешу үшін теориялық және эмпирикалық әдістердің кешені қолданылған. Теориялық әдістер (психологиялық және педагогикалық ғылыми-әдістемелік әдебиеттерді талдау, озық іс-тәжірибелерді жинақтау, қорытындылау, салыстыру, жіктеу, нақтылау, нәтижелерді жобалау, модельдеу); эмпирикалық әдістер (сауалнама жүргізу, диагностикалау, бақылау); эксперименттік зерттеуде алынған мәліметтерді сандық талдау әдістері, нәтижелерді өңдеудің математикалық әдістерін қолдану ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып жазылғандығын көрсетеді.
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау	Теориялық қорытындылар, зерттеудің теориялық-әдіснамалық негіздері, жанартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың әдістемесінің тиімділігі тәжірибелік-эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған, зерттеу нәтижелері 16 ғылыми еңбекте көрініс тапқан: ҚР БжҒМ Білім

		бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) ия; 2) жоқ	және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті бекіткен басылымдарда, Қазақстан Республикасында және шетелде ұйымдастырылған халықаралық ғылыми-практикалық конференция жинақтарында, оқу-әдістемелік құралдарда жарық көрген. Г.Ж.Омарованың «Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациясы бойынша тәжірибелік-эксперименттік жұмыстар Алматы қаласындағы №168 және №148 мектеп-гимназияларында жүргізілген. Сынаққа қатысқан оқушылар саны – 117, оның ішінде эксперименттік топта 59, бақылау тобында 58 оқушы қатысқандығы педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденді.
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған	Диссертациялық зерттеу тақырыбы бойынша отандық және шетелдік авторлардың 200 әдебиет көздеріне сілтемелермен расталған. Алынған ақпарат зерттеулерді жоспарлау және деректерді талқылау кезінде пайдаланылғаны айқын көрінеді.
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз	Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті. Барлығы қажетті деп танылатын өзекті және сенімді дереккөздер саны – 200.
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) ия; 2) жоқ	Зерттеу жұмысының теориялық маңыздылығы бар. Атап айтсақ: 1. Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру теориялық-әдіснамалық тұрғыда негізделген; 2. Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі дайындалып, компоненттері, өлшемдері, көрсеткіштері мен деңгейлерінің анықталған; 3. Жаңартылған білім мазмұны жағдайында бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастырудың әдістемелік

			жүйесінің жасалған.
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия; 2) жоқ	Зерттеу жұмысының практикалық маңыздылығы бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыруды қамтамасыз етумен сипатталады. Бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған «Бастауыш сынып оқушыларының лингвистикалық сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру» атты 16 сағаттық оқу-әдістемелік семинардың бағдарламасы; 1-сыныпқа арналған «Әліппе» оқулығына қосымша «Менің алғашқы сөздігім» атты көмекші құралы; 1-сыныптың «Ана тілі» оқулығына қосымша «Ана тілінің түсіндірме сөздігі» көмекші құралы дайындалған. Зерттеу нәтижелерінің жалпы білім беретін мектептің бастауыш сыныбында, біліктілікті арттыру жүйесінің тәжірибесінде қолданылу мүмкіндігі жоғары. 1-сыныпқа арналған «Әліппе» оқулығына қосымша «Менің алғашқы сөздігім» атты көмекші құралы биылғы оқу жылында ҚР Білім және ғылым министрлігінің ұсынысымен республика мектептерінде қолданысқа енгізілген.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болыптабылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болыптабылады)	Зерттеу жұмысы аясындағы практикалық ұсыныстар толығымен жаңа болып табылады. 1) «Бастауыш сынып оқушыларының лингвистикалық сөздіктерді пайдалану білігін қалыптастыру» атты 16 сағаттық оқу-әдістемелік семинардың негізгі мазмұны республикалық деңгейде бастауыш сынып мұғалімдерінің қысқа мерзімді біліктілігін арттыру курсына дайындалатын білім беру бағдарламаларының құрамына енгізілсе деп берілген ұсынысы толығымен жаңа. 2) 1-сыныпқа арналған оқу сөздіктерінің жалғасы ретінде 2-4 сыныптарға арналған жүйелі жұмыстар жасалып, бастауыш сыныптар үшін градуалданған оқу сөздіктерін дайындау жолға қойылса деген ұсынысы толығымен жаңа; 3) ЖОО-дағы бастауыш білім беру бағдарламасы бойынша дайындалған дипломдық жоба мен магистрлік

			диссертациялардың өнімдерінде бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігі мәселесіне байланысты тақырыптар қамтылса деген ұсынысы толығымен жаңа . 4. бастауыш сынып оқушыларының сөздіктерді пайдалану білігі бойынша бастауыш сыныптарда авторлық жобалар, вариативті курстар дайындалып, тәжірибеге ендірілсе дегені ұсынысы да толығымен жаңа .
10.	Жазу және рәсімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Академиялық жазу сапасы жоғары . Диссертацияның тілі мен стилі талаптарға сәйкес келеді. Диссертация мазмұнындағы негізгі ұғымдар, анықтамалар мен терминдер жүйесі жеткілікті түрде ұсынылған. Диссертацияның құрылымы мен мазмұнын рәсімдеу ғылыми жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

Шешім: 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтерді даярлау (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағыты бойынша докторант Омарова Гульнара Жолдасовнаға философия докторы (PhD) дәрежесі берілсін.

Ресми рецензент,

педагогика ғылымдарының кандидаты,

Адамның мәңгісізді дамуы ұлттық
интересіне қызметкері

ПОДПИСЬ
ЗАВЕРЯЮ

[Handwritten signature]

Р.О. Изғұттынова

20.06.2022

специалист ок 4 до

Р.О. Изғұттынова